

TRESTNÍ ZÁKONÍK A TRESTNÍ ŘÁD

Prof. JUDr. JIŘÍ JELÍNEK, CSc.
a kolektiv

TRESTNÍ ZÁKONÍK A TRESTNÍ ŘÁD

s poznámkami a judikaturou

- zákon o soudnictví ve věcech mládeže
- zákon o trestní odpovědnosti právnických osob
a řízení proti nim
  - advokátní tarif

9. aktualizované vydání podle stavu k 1. 9. 2022

Leges

Vzor citace:

Jelínek, J. a kol.: Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou. 9. vydání. Praha: Leges, 2022, 1424 s.

Autoři jednotlivých partií:

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.:

Trestní zákoník: § 1 až § 33, § 36 až § 322, § 369 až § 421

Trestní řád: § 1 až § 244

Celková redakce

Doc. JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.:

Trestní zákoník: § 34, § 35

JUDr. Jiří Říha, Ph.D.:

Trestní zákoník: § 323 až § 368

Trestní řád: § 245 až § 471 (spoluautor)

JUDr. Zdeněk Sovák:

Trestní řád: § 265a až § 291 (spoluautor)

Doc. JUDr. Eduard Bruna, Ph.D.:

Trestní řád: § 302 až § 471 (spoluautor)

JUDr. Simona Heranová, Ph.D.:

Předpisy související

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.:

Věcný rejstřík

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Jelínek, Jiří, 1955–

Trestní zákoník a trestní řád : s poznámkami a judikaturou / Jiří Jelínek a kolektiv. –

9. aktualizované vydání podle stavu k 1.9.2022. – Praha : Leges, 2022. – 1424 stran. – (Glosátor)

Obsahuje bibliografické odkazy a rejstřík

Obsahuje též: Zákon o soudnictví ve věcech mládeže – Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim – Advokátní tarif

ISBN 978-80-7502-637-8 (vázáno)

* 343 * 343.13 * (437.3) * (094.5) * (0.072)

– trestní právo – Česko

– trestní řízení – Česko

– zákony

– komentáře

343 – Trestní právo [16]

Vydalo Nakladatelství Leges, Lublaňská 61, Praha 2, v roce 2022 jako svou 838. publikaci.

Edice Glosátor

Vydání deváté

Obálku navrhla Michaela Vydrová

Redakce JUDr. Jana Sladká Hyklová, Ph.D.

Tisk PBTisk, a. s., Příbram

www.knihyleges.cz

© Jiří Jelínek a kolektiv, 2022

ISBN 978-80-7502-637-8

OBSAH

Úvod.....	11
Seznam zkratk	13
TRESTNÍ ZÁKONÍK	15
ČÁST PRVNÍ OBECNÁ ČÁST (§ 1–139).....	17
HLAVA I PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ (§ 1–11)	17
Díl 1 Žádný trestný čin bez zákona (§ 1).....	17
Díl 2 Časová působnost (§ 2–3)	17
Díl 3 Místní působnost (§ 4–11).....	21
HLAVA II TRESTNÍ ODPOVĚDNOST (§ 12–27).....	26
Díl 1 Základy trestní odpovědnosti (§ 12–14)	26
Díl 2 Zavinění (§ 15–19)	33
Díl 3 Příprava a pokus trestného činu (§ 20–21)	45
Díl 4 Pachatel, spolupachatel a účastník trestného činu (§ 22–27)	50
HLAVA III OKOLNOSTI VYLUČUJÍCÍ PROTIPRÁVNOST ČINU (§ 28–32)	62
HLAVA IV ZÁNİK TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI (§ 33–35).....	69
Díl 1 Zánik trestní odpovědnosti účinnou lítostí (§ 33).....	69
Díl 2 Promlčení trestní odpovědnosti (§ 34–35)	71
HLAVA V TRESTNÍ SANKCE (§ 36–104)	75
Díl 1 Druhy trestních sankcí a obecné zásady pro jejich ukládání (§ 36–38) ...	75
Díl 2 Tresty (§ 39–95).....	77
Oddíl 1 Obecné zásady pro ukládání trestů (§ 39–45).....	77
Oddíl 2 Upuštění od potrestání (§ 46–48)	95
Oddíl 3 Dohled (§ 49–51).....	100
Oddíl 4 Druhy trestů a výjimečný trest (§ 52–54).....	101
Oddíl 5 Ukládání a výkon jednotlivých trestů (§ 55–80).....	104
Oddíl 6 Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody (§ 81–87)	138
Oddíl 7 Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce (§ 88–91)	148
Oddíl 8 Započítání vazby a trestu (§ 92–93)	158
Oddíl 9 Zánik výkonu trestu (§ 94–95).....	160
Díl 3 Ochranná opatření (§ 96–104)	162
Oddíl 1 Obecné zásady pro ukládání ochranných opatření (§ 96–97)	162
Oddíl 2 Ochranná opatření a jejich ukládání (§ 98–104)	164
HLAVA VI ZAHLAZENÍ ODSOUZENÍ (§ 105–106).....	179
HLAVA VII ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH PACHATELÍCH (§ 107–109).....	181
HLAVA VIII VÝKLADOVÁ USTANOVENÍ (§ 110–139)	183

ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST (§ 140–418).....	214
HLAVA I TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ (§ 140–167).....	214
Díl 1 Trestné činy proti životu (§ 140–144).....	214
Díl 2 Trestné činy proti zdraví (§ 145–148).....	229
Díl 3 Trestné činy ohrožující život nebo zdraví (§ 149–158).....	239
Díl 4 Trestné činy proti těhotenství ženy (§ 159–163).....	250
Díl 5 Trestné činy související s neoprávněným nakládáním s lidskými tkáněmi a orgány, lidským embryem a lidským genomem (§ 164–167).....	253
HLAVA II TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A PRÁVŮM NA OCHRANU OSOBNOSTI, SOUKROMÍ A LISTOVNÍHO TAJEMSTVÍ (§ 168–184).....	259
Díl 1 Trestné činy proti svobodě (§ 168–179).....	259
Díl 2 Trestné činy proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství (§ 180–184).....	282
HLAVA III TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI V SEXUÁLNÍ OBLASTI (§ 185–193b).....	290
HLAVA IV TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A DĚTEM (§ 194–204).....	307
HLAVA V TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU (§ 205–232).....	322
HLAVA VI TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ (§ 233–271).....	377
Díl 1 Trestné činy proti měně a platebním prostředkům (§ 233–239).....	377
Díl 2 Trestné činy daňové, poplatkové a devizové (§ 240–247).....	385
Díl 3 Trestné činy proti závazným pravidlům tržní ekonomiky a oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 248–267).....	396
Díl 4 Trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu (§ 268–271).....	419
HLAVA VII TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNÉ (§ 272–292).....	424
Díl 1 Trestné činy obecně ohrožující (§ 272–289).....	424
Díl 2 Trestné činy ohrožující vzdušný dopravní prostředek, civilní plavidlo a pevnou plošinu (§ 290–292).....	452
HLAVA VIII TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ (§ 293–308).....	454
HLAVA IX TRESTNÉ ČINY PROTI ČESKÉ REPUBLICĚ, CIZÍMU STÁTU A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACI (§ 309–322).....	471
Díl 1 Trestné činy proti základům České republiky, cizího státu a mezinárodní organizace (§ 309–315).....	471
Díl 2 Trestné činy proti bezpečnosti České republiky, cizího státu a mezinárodní organizace (§ 316–318).....	486
Díl 3 Trestné činy proti obraně státu (§ 319–322).....	489
HLAVA X TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU VE VĚCECH VEŘEJNÝCH (§ 323–368).....	493
Díl 1 Trestné činy proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby (§ 323–328).....	493
Díl 2 Trestné činy úředních osob (§ 329–330).....	499

Díl 3 Úplatkářství (§ 331–334)	505
Díl 4 Jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci (§ 335–351)	511
Díl 5 Trestné činy narušující soužití lidí (§ 352–356)	549
Díl 6 Jiná rušení veřejného pořádku (§ 357–360)	554
Díl 7 Organizovaná zločinecká skupina (§ 361–363)	560
Díl 8 Některé další formy trestné součinnosti (§ 364–368)	563
HLAVA XI TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNÉ POVINNOSTI (§ 369–374)	570
HLAVA XII TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ (§ 375–399).....	573
Díl 1 Trestné činy proti vojenské podřízenosti a vojenské cti (§ 375–383)	573
Díl 2 Trestné činy proti povinnosti konat vojenskou službu (§ 384–387)	579
Díl 3 Trestné činy proti povinnostem strážní, dozorčí nebo jiné služby (§ 388–391).....	582
Díl 4 Trestné činy ohrožující bojeschopnost ozbrojených sil (§ 392–397).....	584
Díl 5 Trestné činy proti služebním povinnostem příslušníků bezpečnostních sborů (§ 398–399).....	587
HLAVA XIII TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI, PROTI MÍRU A VÁLEČNÉ TRESTNÉ ČINY (§ 400–418).....	588
Díl 1 Trestné činy proti lidskosti (§ 400–405).....	588
Díl 2 Trestné činy proti míru a válečné trestné činy (§ 406–417)	596
Díl 3 Společné ustanovení (§ 418)	605
ČÁST TŘETÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ (§ 419–421)	606
Přechodné ustanovení zákona č. 333/2020 Sb.	610
TRESTNÍ ŘÁD.....	611
ČÁST PRVNÍ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ (§ 1–156).....	613
HLAVA PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ (§ 1–12)	613
HLAVA DRUHÁ SOUD A OSOBY NA ŘÍZENÍ ZÚČASTNĚNÉ (§ 13–51b).....	654
Oddíl 1 Pravomoc a příslušnost soudů (§ 13–26)	654
Oddíl 2 Pomocné osoby (§ 27–29)	667
Oddíl 3 Vyloučení orgánů činných v trestním řízení (§ 30–31a).....	671
Oddíl 4 Obviněný (§ 32–34)	677
Oddíl 5 Obhájce (§ 35–41).....	682
Oddíl 6 Zúčastněná osoba (§ 42)	695
Oddíl 7 Poškozený (§ 43–49).....	696
Oddíl 8 Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného (§ 50–51a).....	712
Oddíl 9 Přístup k utajovaným informacím (§ 51b)	716
HLAVA TŘETÍ OBECNÁ USTANOVENÍ O ÚKONECH TRESTNÍHO ŘÍZENÍ (§ 52–66)	717
Způsob provádění úkonů trestního řízení (§ 52)	717
Oddíl 1 Dožádání (§ 53–54)	718

Oddíl 2 Protokol (§ 55–58)	719
Oddíl 3 Podání (§ 59)	724
Oddíl 4 Lhůty (§ 60–61)	726
Oddíl 5 Doručování (§ 62–64a)	728
Oddíl 6 Nahlížení do spisů (§ 65)	732
Oddíl 7 Pořádková pokuta (§ 66)	735
HLAVA ČTVRTÁ PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ A ZAJIŠTĚNÍ OSOB A VĚCÍ	
DŮLEŽITÝCH PRO TRESTNÍ ŘÍZENÍ (§ 67–88a)	737
Oddíl 1 Vazba (§ 67–74a)	737
Oddíl 2 Zadržení (§ 75–77)	765
Oddíl 3 Zákaz vycestování do zahraničí	770
Oddíl 4 Zajištění věcí důležitých pro trestní řízení	771
Oddíl 5 Domovní a osobní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, vstup do obydlí, jiných prostor a pozemků (§ 82–85c) ...	783
Oddíl 6 Zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování (§ 86–87c) ...	794
Oddíl 7 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu (§ 88–88a)	796
Oddíl 8 Předběžná opatření (§ 88b–88o)	805
HLAVA PÁTÁ DOKAZOVÁNÍ (§ 89–118)	813
Obecná ustanovení (§ 89)	813
Oddíl 1 Výpověď obviněného (§ 90–96)	820
Oddíl 2 Svědci (§ 97–104)	825
Oddíl 3 Některé zvláštní způsoby dokazování (§ 104a–104e)	836
Oddíl 4 Znalci (§ 105–111)	842
Oddíl 5 Provádění výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení (§ 111a)	852
Oddíl 6 Věcné a listinné důkazy (§ 112)	854
Oddíl 7 Ohledání (§ 113–118)	855
HLAVA ŠESTÁ ROZHODNUTÍ (§ 119–140)	860
Způsob rozhodování (§ 119)	860
Oddíl 1 Rozsudek (§ 120–133)	861
Oddíl 2 Usnesení (§ 134–138)	872
Oddíl 3 Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí (§ 139–140)	876
HLAVA SEDMÁ STÍŽNOST A ŘÍZENÍ O NÍ (§ 141–150)	880
HLAVA OSMÁ NÁKLADY TRESTNÍHO ŘÍZENÍ (§ 151–156)	893
ČÁST DRUHÁ PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ (§ 157–179h)	904
Obecné ustanovení (§ 157)	904
Žádost o přezkoumání postupu policejního orgánu a státního zástupce (§ 157a)	906
HLAVA DEVÁTÁ POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM TRESTNÍHO STÍHÁNÍ (§ 158–158f)	906
HLAVA DESÁTÁ ZAHÁJENÍ TRESTNÍHO STÍHÁNÍ, DALŠÍ POSTUP V NĚM A ZKRÁCENÉ PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ (§ 160–171) ...	925
Oddíl 1 Zahájení trestního stíhání (§ 160)	925

Oddíl 2	Vyšetřování (§ 161–167)	932
Oddíl 3	Zvláštní ustanovení o vyšetřování některých trestných činů (§ 168–170)	944
Oddíl 4	Rozhodnutí v přípravném řízení (§ 171–173a)	945
Oddíl 5	Dozor státního zástupce (§ 174–175)	952
Oddíl 6	Dohoda o vině a trestu (§v 175a–175b).....	955
Oddíl 7	Obžaloba (§ 176–179)	959
Oddíl 8	Zkrácené přípravné řízení (§ 179a–179h).....	964
ČÁST TŘETÍ	ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM (§ 180–365)	975
HLAVA JEDENÁCTÁ	ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ (§ 180–184)	975
HLAVA DVANÁCTÁ	PŘEDBĚŽNÉ PROJEDNÁNÍ OBŽALOBY (§ 185–195) ...	980
HLAVA TŘINÁCTÁ	HLAVNÍ LÍČENÍ (§ 196–231)	994
Oddíl 1	Příprava hlavního líčení (§ 196–198a).....	994
Oddíl 2	Veřejnost hlavního líčení (§ 199–201).....	998
Oddíl 3	Zahájení hlavního líčení (§ 202–206)	1000
Oddíl 4	Dokazování (§ 207–215)	1008
Oddíl 5	Závěr hlavního líčení (§ 216–218)	1019
Oddíl 6	Odročení hlavního líčení (§ 219)	1020
Oddíl 7	Rozhodnutí soudu v hlavním líčení (§ 220–230).....	1022
Oddíl 8	Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení (§ 231)	1042
HLAVA ČTRNÁCTÁ	VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ (§ 232–239a)	1043
HLAVA PATNÁCTÁ	NEVEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ (§ 240–244).....	1047
HLAVA ŠESTNÁCTÁ	ODVOLÁNÍ A ŘÍZENÍ O NĚM (§ 245–265)	1048
HLAVA SEDMNÁCTÁ	DOVOLÁNÍ (§ 265a–265s)	1106
HLAVA OSMNÁCTÁ	STÍŽNOST PRO PORUŠENÍ ZÁKONA A ŘÍZENÍ O NÍ (§ 266–276).....	1157
HLAVA DEVATENÁCTÁ	OBNOVA ŘÍZENÍ (§ 277–289).....	1173
HLAVA DVACÁTÁ	ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ (§ 290–314n)	1192
Obecné ustanovení	(§ 290)	1192
Oddíl 1	Řízení ve věcech mladistvých (§ 291–301)	1193
Oddíl 2	Řízení proti uprchlému (§ 302–306a)	1194
Oddíl 3	Podmíněné zastavení trestního stíhání (§ 307–308).....	1203
Oddíl 4	Narovnání (§ 309–314)	1217
Oddíl 5	Řízení před samosoudcem (§ 314a–314g)	1220
Oddíl 6	Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu (§ 314h–314k)	1235
Oddíl 7	Řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu a příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu (§ 314l–314n)	1236
Oddíl 8	Řízení o schválení dohody o vině a trestu (§ 314o–314s).....	1239

HLAVA DVACÁTÁ PRVNÍ VYKONÁVACÍ ŘÍZENÍ (§ 315–362)	1244
Příslušnost ve vykonávacím řízení (§ 315).....	1244
Oddíl 1 (§ 316–319)	1246
Oddíl 2 Výkon trestu odnětí svobody (§ 320–334)	1246
Oddíl 3 Výkon trestu domácího vězení (§ 334a–334g).....	1271
Oddíl 4 Výkon trestu obecně prospěšných prací (§ 335–340b)	1278
Oddíl 5 Výkon některých dalších trestů (§ 341–350j).....	1286
Oddíl 6 Výkon dohledu a kontrola chování odsouzeného probačním úředníkem (§ 350k–350l)	1307
Oddíl 7 Promlčení výkonu trestu (§ 350m)	1310
Oddíl 8 Výkon ochranného opatření (§ 351–358b).....	1310
Oddíl 9 Výkon některých jiných rozhodnutí (§ 359–362)	1319
HLAVA DVACÁTÁ DRUHÁ ZAHLAZENÍ ODSOUZENÍ (§ 363–365)	1324
ČÁST ČTVRTÁ NĚKTERÉ ÚKONY SOUVISÍCÍ S TRESTNÍM ŘÍZENÍM (§ 366–460zp).....	1326
HLAVA DVACÁTÁ TŘETÍ UDĚLENÍ MILOSTI A POUŽITÍ AMNESTIE (§ 366–370).....	1326
ČÁST PÁTÁ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ (§ 461–471)	1334
ZÁKON O SOUDNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE	1339
ZÁKON O TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI PRÁVNICKÝCH OSOB A ŘÍZENÍ PROTI NIM.....	1383
ADVOKÁTNÍ TARIF	1401
VĚCNÝ REJSTRÍK	1411